

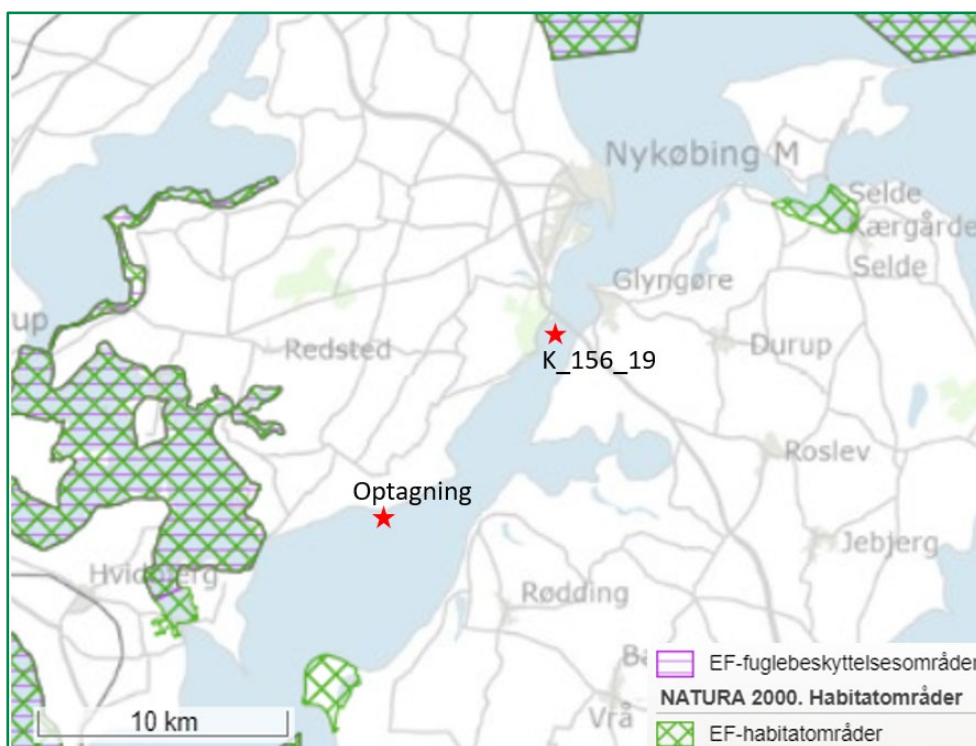
Morsø Kommune
Jernbanevej 7
7900 Nykøbing

CVR nr. 41333014

Erhverv
Ref. Silem
J.nr.: 2020 - 71753
Den 28-04-2022

Sillerslev Havn, klaptilladelse

Miljøstyrelsen meddeler hermed Morsø Kommune tilladelse¹ til klapping af 3.500 m³ oprensningsmateriale fra Sillerslev Havn på klappads K_156_19, som ligger i Limfjorden i vandområde 233 Kås Bredning og Venø Bugt.

Oversigt over optagnings- og klappområde samt nærmeste Natura 2000-områder.

Tilladelsen offentliggøres på Miljøstyrelsens hjemmeside den 28. april 2022.
Klageperioden er 4 uger fra offentliggørelsen og udløber den 26 maj 2022.
Tilladelsen gælder fra den 27. maj 2022 og til den 27. maj 2027.

¹ Tilladelsen er givet med hjemmel i havmiljølovens § 26, jf. lovbekendtgørelse nr. 1165 af 25. november 2019.

Indholdsfortegnelse

Sillerslev Havn, klaptilladelse	1
1 Vilkår for klaptilladelsen.....	3
1.1 Vilkår for optagning og brugen af klapplassen	3
1.2 Vilkår for tilsyn og kontrol	3
2 Oplysninger i sagen.....	4
2.1 Sagens baggrund.....	4
2.2 Udtalelser fra høringsparter	4
3 Miljøstyrelsens vurdering	5
3.1 Klapaktiviteten.....	5
3.2 Alternativer til klapning.....	5
3.3 Vurdering i forhold til udkast til Danmarks havplan	6
3.4 Vurdering af sedimentet	6
3.5 Vurdering i forhold til vandområdeplaner.....	8
3.6 Vurdering i forhold til Havstrategidirektivet.....	12
3.7 Vurdering af klapplassen og kumulerede effekter	15
3.8 Vurdering i forhold til Natura 2000-områder.....	16
3.9 Vurdering i forhold til bilag IV-arter.....	17
3.10 Vurdering af øvrige interesser	18
3.10.1 Omplantningsbanker i Sallingsund.....	18
3.10.2 Øvrige interesser og forhold	20
3.11 Konklusion.....	20
4 Offentliggørelse og Klagevejledning	20
5 Andre oplysninger	21
6 Følgende har modtaget kopi af tilladelsen	22
BILAG 1 Oprensningsområdets placering	23
BILAG 2 Klapplassens beliggenhed.....	24
BILAG 3 Vurdering af miljøfarlige stoffer i forbindelse med klapning af optaget havbundsmateriale	25

1 Vilkår for klaptilladelsen

1.1 Vilkår for optagning og brugen af klapplassen

- A. Tilladelsen gælder i tidsrummet fra den 27. maj 2022 og til den 27. maj 2027.
- B. Der må højst klappes en samlet mængde på 3.500 m³ fastmål, svarende til ca. 2.200 tons tørstof i tilladelsens samlede løbetid. Klapmaterialet må kun stamme fra den del af indsejlingen, der er indrammet med gult på det luftfoto, der fremgår af bilag 1.
- C. Klappingen skal foregå på klapplass K_156_19, som ligger i vandområde 233 Kås Bredning og Venø Bugt. Pladsens placering fremgår af bilag 2.
- D. Der må som følge af klappingen ikke ske dybdeforringelser i klappområdet til under 6 meter i forhold til middelvandstand - DVR-90.
- E. Klapmaterialet skal spredes jævnt på den i pkt. C beskrevne klapplass og må ikke indeholde større faste genstande eller affald.

1.2 Vilkår for tilsyn og kontrol

- F. Indberetninger om klapping, jf. § 12 og 13, stk. 1 og 3, i bekendtgørelse om bypass, nyttiggørelse og klapping af optaget havbundsmateriale² skal ske elektronisk efter nærmere anvisninger fra Miljøstyrelsen. Anvisning findes på www.mst.dk. Indberetningen om opstart af klapping skal være Miljøstyrelsen i hænde senest 8 dage før klappstart og skal indeholde oplysninger om fartøjets navn og MMSI-nummer. Hvis der sker ændringer i forhold til det indberettede, skal Miljøstyrelsen straks underrettes herom. Afbrydes klappingen i mere end tre måneder, skal der indgives ny underretning.
- G. I forbindelse med klappingen skal positionen, klappet mængde (m³) og dybde for klappingen af de enkelte laster registreres, inden lasten tømmes. Kopi af logbog skal opbevares hos tilladelseshaver i mindst et år efter udløb af klaptilladelsens gyldighedsperiode, så den kan fremsendes til Miljøstyrelsen på anmodning herom.
- H. I forbindelse med indberetning efter endt klapping skal der fremsendes oplysninger om position og dybde på klapping af den last, hvor den mindste vanddybde blev registreret i henhold til vilkår G.
- I. Kopi af tilladelsen skal forefindes på oprensingsfartøjet og klappfartøjet. Tilladelseshaver skal sørge for, at den entreprenør, som udfører arbejdet,

² Bekendtgørelse nr. 516 af 23. april 2020

er gjort bekendt med tilladelsens vilkår.

- J. De fartøjer, der udfører opgravningen og klapningen, skal være udstyret med elektronisk positioneringsudstyr, hvor positionen løbende registreres. Skibets position skal være tilgængelig via det nationale overvågningsystem for skibsfart: AIS klasse A. AIS-udstyret skal til enhver tid være tændt, så længe opgravningen og klapningen udføres. Såfremt der sker nedbrud af AIS-udstyret, skal opgravningen/klapningen standses, og Miljøstyrelsen underrettes.

2 Oplysninger i sagen

2.1 Sagens baggrund

Morsø Kommune har søgt om tilladelse til over en 5-årig periode at oprense og klappe i alt 3.500 m³ sediment. Materialet stammer fra oprensning af sejlrenden og havnebassinet til Sillerslev Havn. Det ønskes klappet på klapplads K_156_19 i vandområde 233 Kås Bredning og Venø Bugt.

I forbindelse med ansøgningen er der foretaget analyser af oprensningsmaterialet, og klappladsens vanddybder er pejlet.

Nærliggende beskyttede områder

Nærmeste Natura 2000-område til Sillerslev Havn er nr. 28, ”Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø”, der ligger ca. otte km vest for havnen. Natura 2000-område nr. 221 Risum Enge og Selde Vig er det nærmeste beskyttede område til klappladsen. Det ligger ca. 10,5 km nordøst for klappladsen. Desuden Natura 2000-område nr. 29 ”Dråby Vig” beliggende omkring 11,5 km nord for klappladsen.

Der er ingen havstrategiområder i nærheden af oprensningsområdet eller klappladsen.

Havplan

Optagningsområdet ligger i et område, der er udlagt til Generel anvendelseszone G443 i udkast til bekendtgørelse om Danmarks havplan. Klappladsen ligger i et område, der er udlagt til sejladskorridor – S24, og til Udviklingszone Ak43 til kultur- og omplantningsbanker til produktion af muslinger og østers.

2.2 Udtalelser fra høringsparter

Ansøgningen blev sendt i høring hos de relevante myndigheder fra den 21. oktober 2021 til den 18. november 2021.

Fiskeristyrelsen

Fiskeristyrelsen oplyser, at Fiskeristyrelsens fiskeriinspektorat Vest har vurderet ansøgningen, samt at ansøgningen har været sendt i høring hos Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Sportsfiskerforbund og Dansk Fritidsfiskerforbund.

Fiskeristyrelsen har videresendt e-mail fra Dansk Fiskeriforening, hvori der udtrykkes bekymring for evt. forurening af muslinger udlagt på omplantningsbanke O459.

Fiskeristyrelsen oplyser, at afstanden mellem omplantningsområdet og klapplassen er ca. 390 meter. Det bør derfor nøje vurderes, om der kan være risiko for, at klappmaterialet kan forurene muslinger udlagt på nævnte omplantningsbanke før der gives tilladelse.

Høringssvaret behandles yderligere i tilladelsens afsnit 3.10.

Søfartsstyrelsen

Søfartsstyrelsen bemærker, at klapplassen er beliggende i en sejladskorridor (S 24) i udkast til Danmarks Havplan. Søfartsstyrelsen ser dog intet sejladssikkerhedsmæssigt til hinder for oprensningen og klapningen, men skal bede om at følgende kommer til at fremgå af en eventuel tilladelse:

- *BEK nr. 1351 af 29/11/2013 om sejladssikkerhed ved entreprenørarbejder og andre aktiviteter mv. i danske farvande*, skal følges.
- Vurderingsskema for vurdering af sejladssikkerheden ved arbejder til søs, kan anvendes i relevant omfang.
- Ændring af afmærkning, midlertidigt eller permanent, skal godkendes af Søfartsstyrelsen.
- Arbejderne indberettes til Efterretninger for Søfarende(efs@dma.dk) senest 4 uger før påbegyndelse.
- Vi gør opmærksom på, at klapningen på K_156_19 ikke må medføre yderligere dybdeforringelser på klapplasserne til under 6 m i forhold til middelvandstand (DVR-90).

Information, bekendtgørelse og vurderingsskema kan findes på søfartsstyrelsens hjemmeside. <https://www.sofartsstyrelsen.dk/sikkerhed-til-soes/sejladssikkerhed/entreprenoerogaver-til-soes>

Slots- og Kulturstyrelsen

Slots- og Kulturstyrelsen er ikke vendt tilbage med bemærkninger til ansøgningen.

Skive Kommune

Ansøgningen har været sent i høring hos Skive Kommune, da klapplassen i Sallingsund er nært beliggende til kommunen. Skive Kommune er ikke vendt tilbage med bemærkninger til ansøgningen.

3 Miljøstyrelsens vurdering

3.1 Klapaktiviteten

Der gives tilladelse til klappning af 3500 m³ havbundsmateriale fra oprensning af indsejlingen og havnebassinet i Sillerslev Havn på klapplass K_156_19, som er beliggende i vandområde 233 Kås Bredning og Venø Bugt.

3.2 Alternativer til klappning

Da materialet indeholder lettere forhøjede koncentrationer af miljøfarlige stoffer, jf. afsnit 3.4, vurderes det ikke at være egnet til bypass eller kystnær nyttiggørelse. Morsø Kommune har i forbindelse med ansøgningen oplyst, at materialet har en karakter, der ikke egner sig til indbygning ved byggeprojekter på land.

Miljøstyrelsen behandler med denne baggrund Morsø Kommunes ansøgning som en klapsag.

3.3 Vurdering i forhold til udkast til Danmarks havplan

Udkast til bekendtgørelse om Danmarks havplan blev sendt i høring den 31. marts 2021, og blev dermed bindende for de myndigheder, der meddeler tilladelse til aktiviteter på havet³. Klapping er ikke en aktivitet, der planlægges for, men Miljøstyrelsen skal ved meddelelse af klaptilladelse respektere hensynet til de arealudlæg, som følger af havplanudkastet.

Optagningsområdet ligger i et område, der er udlagt som *Generel anvendelseszone G443*⁴. Formålet med udlægning af området til generel anvendelseszone er at sikre, at der inden for området er mulighed for aktiviteter og anlæg, der ikke planlægges for i udkast til bekendtgørelse om Danmarks havplan.

Klappladsen ligger i et område, der er udlagt til sejladskorridor (S24) samt til Udviklingszone til kultur- og omplantningsbanker til produktion af muslinger og østers (Ak43). Søfartsstyrelsen er anmodet om bemærkninger til ansøgningen vedrørende sejladskorridoren, og Fiskeristyrelsen er anmodet om bemærkninger i forhold til kultur- og omplantningsbanker til produktion af muslinger og østers.

Søfartsstyrelsen har oplyst, at der intet sejladssikkerhedsmæssigt er til hinder for klappingen på klappladsen, som er overlappende med området udlagt i havplanen. Såfremt der stilles vilkår om, at klappingen ikke må medføre dybdeforringelser til under 6 meter. Miljøstyrelsen stiller derfor dette vilkår i tilladelsen (vilkår D).

Fiskeristyrelsen har ikke haft bemærkninger til overlappet i Danmarks Havplan. Fiskeristyrelsen har dog haft andre bemærkninger til klappingen. Disse varetages i afsnit 3.10 i afgørelsen.

Miljøstyrelsen vurderer derfor, at tilladelse til den ansøgte klapping er forenelig med arealudlæg S24 og udviklingszone Ak43, og dermed ikke i strid med havplanudkastet.

3.4 Vurdering af sedimentet

Hvis klappingen foretages med et fartøj, der kan transportere 200 m³, og fartøjet når ud på klappladsen fem gange pr. dag, vil klappingen af den totale tilladte mængde være overstået på fire dage. Miljøstyrelsen vurderer, at en så kortvarig forstyrrelse ikke vil medføre gener forårsaget af de sedimentfaner, der vil opstå i vandfasen på grund af spild i forbindelse med optagning og klapping.

I forbindelse med ansøgning om klapping blev der i juni måned 2021 foretaget analyser af materiale fra optagningsområdet i Sillerslev Havn. Optagningsområdet blev inddelt i tre delområder, hvor der i hver område blev taget prøver af sedimentet, som efterfølgende blev analyseret.

³ LBKG 2020/04/06 nr. 400 om maritim fysisk planlægning § 14, stk. 1

⁴ Link til Danmarks Havplan:

<https://havplan.dk/da/page/zone/m/481783.09/6278751.61?timeLineIdx=1>

I tabel 1 er vist resultatet af et gennemsnit af disse analyser samt værdierne for nedre og øvre aktionsniveau, jf. klapvejledningen⁵. For de stoffer, hvor nedre aktionsniveau er overskredet, er der desuden vist den i forvejen forekomne koncentration i sediment fra omgivelserne med et tilsvarende organisk indhold. Data, der ligger til grund for den eksisterende baggrund, er baseret på overvågningsdata fra NOVANA-programmet⁶. En nærmere forklaring på prøvetagningsstrategier, samt hvordan de miljøfarlige stoffer i sedimentet vurderes, fremgår af bilag 3.

Tabel 1. Gennemsnitsværdier af analyser fra blandingsprøver fra Sillerslev Havn og sejltrede samt baggrundskoncentrationer og aktionsniveauer. Gule markeringer angiver overskridelse af nedre aktionsniveau.

Stof	Gennemsnit af analyse-resultater (mg/kg TS)	Middelværdi for eksisterende baggrundskoncentration ved tilsvarende glødetab* (mg/kg TS)	Nedre aktionsniveau (mg/kg TS)	Øvre aktionsniveau (mg/kg TS)
Tørstofindhold i % af prøve	46,33			
Glødetab (GT) i % af tørstof	6,7	6,7		
Arsen (mg/kg TS)	6		20	60
Bly (mg/kg TS)	11		40	200
Cadmium (mg/kg TS)	0,3		0,4	2,5
Krom (mg/kg TS)	18		50	270
Kobber (mg/kg TS)	26	22	20	90
Kviksølv (mg/kg TS)	0,13		0,25	1
Nikkel (mg/kg TS)	11		30	60
Tributyltin (TBT) (mg/kg TS)	0,059	0,042	0,007	0,200
Zink (mg/kg TS)	62		130	500
PAH (mg/kg TS)**	0,7		3	30
PCB (mg/kg TS)	<0,003		0,020	0,200

TS = tørstof. GT = glødetab.

* Vandområdets baggrundskoncentrationer af tungmetaller baseret på data fra statslige overvågningsprogrammer. Data er vægтет i forhold til det organiske indhold (glødetab), der blev fundet i opgravningsområdet.

** Summen af de følgende 8 PAH'er: anthracen, benz[a]anthracen, benz[g,h,i]perylene, benz[a]pyren, chrysen, flouranthen, pyren & phenanthren. Indeno[1,2,3-cd]pyren er der ikke analyseret for.

*** Summen af de 7 PCB'er: PCB 28, PCB, 52, PCB 101, PCB 118, PCB 138, PCB 153 og PCB 180.

Ingen af de målte stoffer ligger over øvre aktionsniveau. I forhold til klapvejledningens nedre aktionsniveau ses højere koncentrationer for stofferne kobber og TBT.

⁵ By- og Landskabsstyrelsen vejledning nr. 9702 af 20. oktober 2008 om dumpning af optaget havbundsmateriale – klapning.

⁶ NOVANA står for ”Det nationale overvågningsprogram for vandområder”.

Miljøfarlige stoffer er hovedsageligt bundet til det organiske materiale. En sammenligning med koncentrationerne i havbundsmateriale fra den omgivende havbund med et tilsvarende glødetab viser, at klappmaterialets indhold af kobber og TBT ligger lidt højere end koncentrationer af disse stoffer i forhold til baggrundsmålingerne, se tabel 1. Det tyder derfor på, at der er sket en forurening af sedimentet fra aktiviteter i inde i havnen.

Værdien for glødetab er høj, hvilket er et mål for, at materialet har et højt indhold af organisk materiale – sandsynligvis bestående af delvis nedbrudt tang og ålegræs fra den omgivende havbund. Kornstørrelsesanalyserne viste, at materialet består af silt og sand.

Ved klappning på den ansøgte klappplads vil det lette organiske materiale hurtigt blive opblandet og ført med strømmen væk fra klapppladsen sammen med det materiale, der findes i vandet i forvejen og sammen med det sediment, der transporteres langs bunden i vandfasen, som følge af den naturlige sedimentvandring. Forskel i koncentrationer af organisk materiale og af miljøfarlige stoffer på og omkring klapppladsen før og efter klappning vurderes derfor at være ubetydelig.

3.5 Vurdering i forhold til vandområdeplaner

Ifølge § 8, stk. 2, i bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområde-distrikter kan der kun gives tilladelse til en påvirkning i et overfladevandområde, hvor miljømålet er opfyldt, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af overfladevandområdets tilstand.

Ifølge bekendtgørelsens § 8, stk. 3, kan der kun gives tilladelse til en påvirkning i et overfladevandområde, hvor miljømålet ikke er opfyldt, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af overfladevandområdets tilstand og ikke hindrer opfyldelse af det fastlagte miljømål.

I vandområdeplanerne bedømmes de enkelte vandområder i forhold til den økologiske og den kemiske tilstand.

1. Den økologiske tilstand inddeles i 5 klasser: Høj, god, moderat, ringe eller dårlig tilstand.
2. Den kemiske tilstand inddeles i to klasser: God eller ikke god.

I juli 2021 blev der imidlertid udarbejdet nye Vandplan 3-tilstandsvurderinger for grundvand og for de kystnære områder⁷. Af disse kort fremgår det, at optagningsstedet og klapppladsen ligger i vandområde 233 Kås Bredning og Venø Bugt. Miljømålet ”God Økologisk tilstand” og ”God Kemisk tilstand” skal opnås for begge områder.

Af tabel 2 fremgår det, hvordan tilstanden for vandområdet er fastlagt i tilstandsbeskrivelsen for kystvande i vandplanerne 2021-2027.

⁷ MiljøGIS tilstandsvurderinger 2021:

<https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?&profile=vandrammedirektiv3tilstand2021>

Tabel 2, Økologisk tilstand i vandområde 233 Kås Bredning og Venø Bugt.

Typologi:	Fjord karakteriseret ved overfladesalinintet
Miljømål for samlet økologisk tilstand/potentiale:	God økologisk tilstand
Miljømål for kemisk tilstand:	God kemisk tilstand
Samlet økologisk tilstand/potentiale:	Ringe økologisk tilstand
Bemærkning til samlet økologisk tilstand/potentiale:	
Kemisk tilstand:	Ikke-god kemisk tilstand
Økologisk tilstand/potentiale, fytoplankton:	Moderat økologisk tilstand
Økologisk tilstand/potentiale, Rodfæstede planter (dækfrøede):	Ringe økologisk tilstand
Iltforhold understøtter:	Ikke relevant
Lysforhold understøtter:	Ikke relevant
Økologisk tilstand/potentiale, Benthiske invertebrater:	Ringe økologisk tilstand
Økologisk tilstand/potentiale, nationalt specifikke stoffer:	God økologisk tilstand

3.5.1 Økologisk tilstand

Som indikator for vandområdeplanernes økologiske tilstand i kystvande anvendes følgende kvalitetselementer: Rodfæstede planter, herunder dybdeudbredelsen af ålegræs, fytoplankton målt som klorofylkoncentrationen, benthiske invertebrater, som beskriver tilstanden af de bunddyr, der lever nede i sedimentet, samt miljøfarlige stoffer, der omhandler de nationalt fastsatte miljøkvalitetskrav.

Miljøstyrelsen vurderer i det følgende optagningens og klappingens påvirkning på disse konkrete parametre. Det fremgår af tabel 2, at tilstanden for rod-fæstede planter og benthiske invertebrater er årsagen til, at den samlede økologiske tilstand angives som ”ringe”.

Ålegræs (rod-fæstede planter)

Ålegræs kan teoretisk set påvirkes af sedimentfaner på to måder: Dels ved direkte tildækning af bladene, hvis sedimentet aflejres på planterne, dels ved at vandet bliver uklart i sedimentfanerne, så lyset ikke når ned til planterne.

Der oprenses med jævne mellemrum i havnen, og der forventes derfor ikke, at være risiko for opgravning af ålegræs i forbindelse med oprensningen.

Ved optagning inden for ydermolen i Sillerslev Havn vil langt størstedelen af spildet blive fanget af molen og bundfældes igen helt tæt på optagningsstedet. Ved oprensning af sejlrenden og den ydre del af havnebassinet vil der ske en spredning af spildet, som kan medføre en midlertidig uklarhed i omgivelserne til havnen. Der kan derved ske aflejringer på bundplanter, der står helt tæt på optagningsstedet. Den finkornede del af spildet vil dog blive i vandfasen i længere tid, og spredes lidt længere væk under stor fortynding.

Ved klapplassen vil sedimentfanerne hurtigt blive ført med strømmen i nord- eller sydgående retning afhængig af den aktuelle strømretning. Spildfanerne sker i kortvarige pulser i løbet af de dage, hvor klappingen foregår. Imellem pulserne vil vandet nå at blive klart, da der altid er strømfyldt på den skråning, hvorpå klapplassen ligger (klapplassen beskrives nærmere i afsnit 3.7).

Miljømålet for ålegræs i vandområdet er 5,8 m. Da klapplassen ligger på ca. 6-10 m. dybde vurderer Miljøstyrelsen, at påvirkningen på selve klapplassen ikke hindrer ålegræs i at opnå god Miljøtilstand.

Da den tilladte klappmængde er så lille, at aktiviteten vurderes at være midlertidig, vurderer Miljøstyrelsen, at sedimentfanerne ikke vil påvirke ålegræsset i området. Det samme gælder, hvis materialet klappes over flere omgange med længere tids mellemrum i den 5-årige periode, hvor tilladelsen er gældende.

Da den del af klappmaterialet, der spredes væk fra klapplassen, vil blive ført med strømmen under stor fortynding, vurderer Miljøstyrelsen, at det ikke vil påvirke eller hindre opnåelse af målet for god miljøtilstand i vandområdet.

Klorofyl (fytoplankton)

Ved frigivelse af næringssalte fra klappmaterialer og ved nedbrydning af organisk materiale herfra kan der ske en hurtig opblomstring af planktonalger og dermed af vandets klorofylindhold i perioder, hvor planktonets vækst ellers er begrænset af mangel på næringsstoffer i vandet. Derfor skal det overvejes, om klappning af store mængder bør undgås i planternes vækstsæson.

Som en del af NOVANA-overvågningen måler Miljøstyrelsen løbende, om der opstår iltsvind i de danske fjorde, kystvande og åbne havområder. Der er flere gange målt mellem moderat og kraftigt iltsvind i flere dele af Limfjorden. Den fysiske og tidsmæssige udstrækning varierer mellem årene.

Dog er der i perioden 2015-2021 ikke målt hverken moderat eller kraftigt iltsvind på den målestation ved Sallingsund, som ligger nærmest klapplassen. Dette formentligt på grund af en stor strømhastighed, som sørger for omrøring i vandsøjlen. Der forventes derfor ikke en mærkbar påvirkning af klorofylindholdet eller af vandets iltindhold som følge af klappingerne i vandområdet Kås bredning og Venø Bugt, da der er tale om mindre klappmængder, og dermed en meget kortvarig påvirkning, der anses for ubetydelig i forhold til de vandmængder, som klappmaterialet blandes op med. Da området ved Sallingsund typisk ikke oplever iltsvind giver indholdet af organisk materiale derfor ikke grund til at stille vilkår til optagnings- eller klappmetode eller til begrænsning af klaptidspunkt i løbet af året.

Dog er der målt kraftigt iltsvind i en kort periode på målestationen i Kås Bredning i sommeren 2021, som er den målestation, der er nærmest optagningsområdet. Iltsvindet blev registreret i bredningen, men tilstanden i området var tilbage til normal uden iltsvind allerede i målingen foretaget to uger senere. Området i Kås Bredning er derfor ikke væsentligt præget af iltsvind. Miljøstyrelsen vurderer ikke, at sedimentspredningen i forbindelse med optagningen vil medføre en væsentlig påvirkning af iltforholdene, da en del af materialet vil sedimentere inden for havnens dækkende værker, samt da suspenderet sediment i forbindelse med optagningen forventes at blive hurtigt opblandet i Kås bredning, og derfor kun medføre en mindre kortvarig påvirkning.

Bentiske invertebrater

De bunddyr, der befinder sig på optagningsstedet, vil blive fjernet i forbindelse med optagningen, og de dyr, der tildækkes af klappmateriale på klapplassen, vil ikke overleve. Arealmæssigt vil denne påvirkning dog udgøre en ubetydelig del af vandområdet, idet klapplassen kun udgør et areal på 0,07 km² ud af

vandområdet på 296 km². Der vil hurtigt kunne ske en genindvandring af dyr til de berørte områder. Klappingen vurderes derfor ikke at forringe tilstanden for bunddyr på bestandsniveau i det berørte vandområde.

Nationalt specifikke stoffer

Den økologiske tilstand i et vandområde vurderes også på baggrund af de miljøfarlige stoffer, hvor der er sat nationale miljøkvalitetskrav.

Den økologiske tilstand for de miljøfarlige stoffer er i tilstandsbeskrivelsen for 2021 angivet som "god" i vandområde 233 Kås Bredning og Venø Bugt.

For de nationalt specifikke stoffer, som også indgår i målinger i forbindelse med sager om tilladelse til klapping, er der endnu ikke fastsat sedimentkvalitetskrav. Derfor vurderer Miljøstyrelsen, at påvirkninger fra miljøfarlige stoffer i regi af vandplanerne bedst varetages ved vurderinger af de eksisterende sedimentkvalitetskrav for de EU-prioriterede stoffer, som behandles i afsnit 3.5.2 om kemisk tilstand i vandområdet.

Samlet vurdering i forhold til økologisk tilstand

Det vurderes, at optagningen og klapping ikke vil medføre en forringelse af vandområdets økologiske tilstand eller ændre på vandområdets mulighed for at opfylde god økologisk tilstand.

3.5.2 Kemisk tilstand

Den kemiske tilstand vurderes for stoffer optaget på EU's liste over prioriterede stoffer. Den kemiske tilstand er i vandområdeplaner 2015-2021 angivet som "ikke-god" i såvel vandområdet ved optagningsområdet som omkring klappladsen. Dette skyldes målinger af miljøfarlige stoffer i biota.

Miljøstyrelsen vurderer, at de miljøkvalitetskravene i sedimentet (SKK) er de mest relevante miljøkvalitetskrav i forhold til vurdering af den kemiske tilstand og påvirkningen på denne ved klapping.

For de stoffer, der analyseres for i klapsager, og som også er en del af de EU-prioriterede stoffer og derfor skal vurderes under områdets kemiske tilstand, er der fastsat sedimentkvalitetskrav i sediment for cadmium, bly og antracen.

For at opnå god kemisk tilstand må baggrunds niveauet for bly derfor ikke overskride miljøkvalitetskravet på 163 mg/kg TS. For cadmium må baggrunds niveauet ikke overstige 3,8 mg/kg TS. Her til kommer bidraget fra klapmaterialet.

Idet klapmaterialets indhold af bly og cadmium (tabel 1) ikke overskrider de fastsatte miljøkvalitetskrav for god kemisk tilstand i vandområderne, vurderer Miljøstyrelsen, at klappingen ikke vil forringe den kemiske tilstand og dermed ikke have betydning for at opnå en god kemisk tilstand i vandområde 233 Kås Bredning og Venø Bugt.

Sedimentkvalitetskravet for antracen er 0,0048 mg/kg, men der er ingen NOVANA-målinger af antracen i vandområdet. Den gennemsnitlige koncentration af antracen i oprensingsmaterialet i Sillerslev Havn er målt til 0,03 mg/kg. Dette tal indgår i tabel 1 under summen af PAH'er. Den reelle koncentration af antracen er dog muligvis lavere, da én ud af de tre analyseprøver er målt til at være under

detektionsgrænsen. Miljøstyrelsen har dog lavet gennemsnitsberegningen baseret på detektionsgrænsen på 0,01 mg/kg.

Idet påvirkningen skal vurderes på vandområdeniveau, vurderer Miljøstyrelsen ikke, at den mængde antracen, der klappes fra Sillerslev Havn, vil være en betydelig merbelastning for vandområdet.

Samlet vurdering i forhold til kemisk tilstand

Det vurderes, at en eventuel påvirkning omkring optagningsstedet og klapplassen vil udgøre en ubetydelig påvirkning af vandområderne, hvorved aktiviteten ikke vil medføre en forringelse af overfladevandområdernes tilstand og ikke vil være til hinder for opfyldelsen af målet om god tilstand

3.6 Vurdering i forhold til Havstrategidirektivet

Miljøstyrelsen skal, jf. havstrategilovens⁸ § 18 sikre, at klappingen ikke medfører påvirkninger, som vil være uforenelige med opnåelse af de miljømål og indsatsprogrammer, der fastsættes efter lovens §§ 12 og 13. Forpligtelsen til ikke at meddele tilladelse i strid med miljømål og indsatser indtræder i takt med, at de enkelte dele af havstrategierne fastlægges endeligt.

Det danske havterritorium er opdelt i to havområder, henholdsvis Nordsøen, herunder Kattegat, og Østersøen. Havmiljølovens målsætninger implementeres gennem udarbejdelse af havstrategier for hver af havområderne, jf. havstrategilovens § 4, stk. 1. I første del af Danmarks Havstrategi II⁹ fastlægges en definition på ”god miljøtilstand”, den aktuelle miljøtilstand i de danske havområder (baisanalyse) samt 68 konkrete miljømål til sikring af opnåelse af en god miljøtilstand.

I Danmarks Havstrategi II defineres, hvad der forstås ved god miljøtilstand for 11 såkaldte deskriptorer. Deskriptorerne udgør forskellige kategorier af forhold, der beskriver miljø- og naturtilstanden samt påvirkningen fra menneskelige aktiviteter. Identificeringen af de 11 deskriptorer og beskrivelserne af god miljøtilstand er fastlagt i overensstemmelse med havstrategilovens bilag 2. Deskriptorerne omfatter 1) Biodiversitet, 2) Ikke hjemmehørende arter, 3) Erhvervs-mæssigt udnyttede fisk, 4) Havets fødenet, 5) Eutrofiering, 6) Havbunden, 7) Hydrografiske ændringer, 8) Forurenende stoffer, 9) Forurenende stoffer i fisk og skaldyr til konsum, 10) Marint affald og 11) Undervandsstøj.

For hver deskriptor fastlægger havstrategien en række miljømål med tilhørende indikatorer. En indikator er et parameter, som anvendes til at vurdere, om miljømålet er opfyldt. Miljømålene er bindende, og skal derfor iagttages i forbindelse med meddelelse af tilladelse til klapping, dog således at hvis de miljømæssige aspekter er omfattet af miljømål fastsat i en henhold til en vandplan eller Natura 2000-plan, erstatter et sådant miljømål de målsætninger, som er fastsat efter havstrategien, jf. havstrategiloven § 2, stk. 2.¹⁰

Nogle af deskriptorerne angår miljømål, som ikke påvirkes af klapping. I den konkrete sag gælder dette de deskriptorer, som er angivet i tabel 3.

⁸ Lovbekendtgørelse 25/11/2019 nr. 1161 om havstrategi.

⁹ Danmarks Havstrategi II, første del - god miljøtilstand, basisanalyse og miljømål.

¹⁰ Jf. Danmarks Havstrategi II, første del, side 24-25.

Tabel 3. Deskriptorer, som ikke påvirkes af klapning.

Deskriptor	Miljømål	Påvirkes ikke af klapning fordi
1 Biodiversitet	Formålet med deskriptor 1 er at sikre, at biodiversiteten opretholdes. Da der endnu ikke er fastlagt tærskelværdier for god miljøtilstand for pelagiske habitater og fisk, der ikke udnyttes erhvervmæssigt, indgår disse forhold derfor ikke i vurderingen.	Dyr og planter påvirkes ikke på bestandsniveau af klapningen af 5000 m ³ i Sallingsund. Se endvidere afsnit 3.5 Vurdering i forhold til vandplaner og 3.8 om vurdering af arter på udpegningsgrundlagene i Natura 2000-område 28.
2 Ikke-hjemhørende arter	Havstrategiens miljømål for ikke-hjemhørende arter fokuserer på at begrænse tilkomst af nye ikke-hjemhørende arter og at begrænse de negative effekter af invasive arter.	Da klapning ikke indebærer introduktion af ikke-hjemhørende arter, vurderes miljømålet ikke at blive påvirket af klapning af havsediment, der stammer fra lokalrådet.
4 Havets fødenet	Havstrategiens miljømål for havets fødenet omhandler sikring af fornøden viden for fremadrettet at kunne fastsætte tærskelværdier for fødenettets tilstand. Samspillet mellem de forskellige arter i et fødenet er komplekst og i konstant variation, og det er med det nuværende vidensgrundlag vanskeligt at identificere mål, der skal sikre opnåelsen af god miljøtilstand.	Miljømål for havets fødenet påvirkes ikke af det ansøgte, idet klapning ikke påvirker dyr og planter på bestandsniveau. Se endvidere afsnit 3.5 om vurdering i forhold til vandplaner og afsnit 3.8 om vurdering af arter på udpegningsgrundlagene i Natura 2000-område 28.
7 Hydrografiske ændringer	Havstrategiens miljømål for hydrografiske ændringer angiver, at konkrete projekter alene skal have lokale virkninger og i øvrigt udformes under hensyn til miljøet.	Beskrives i afsnit 3.7 om kumulerede effekter. Den beskudte dybdeforringelse af havbunden på og omkring klappladsen vurderes ikke at ændre områdets hydrografi.
10 Marint affald	Havstrategiens miljømål for marint affald handler bl.a. om, at mængden af marint affald skal reduceres væsentligt, og at tab af fiskeredskaber skal forebygges.	Eventuelt affald skal frasorteres inden havbundsmaterialet klappes (tilladelsens vilkår E) og klapningen vurderes derfor ikke at bidrage til øget tilførsel af marint affald i havmiljøet.
11 Undervandsstøj	Havstrategiens miljømål for undervandsstøj handler bl.a. om, at skadelige virkninger af impulsstøj for dyr skal undgås. For lavfrekvent støj er der mål om fastsættelse af tærskelværdier og opbygning af viden.	Emnet behandles under afsnit 3.9 om bilag IV-arter. Undervandsstøj fra klapning påvirker ikke marine arter.

De relevante deskriptorer for denne afgørelse er angivet i tabel 4. I denne klaptilladelse er påvirkningen af miljømålene i havstrategien for disse deskriptorer vurderet således:

Tabel 4. Deskriptorer, som kan påvirkes af klapning.

Deskriptor	Miljømål	Vurdering
3 Erhvervsmæssig fiskeri	Havstrategiens miljømål for erhvervsmæssigt udnyttede fiskebestande er fastsat med reference til den fælles fiskeripolitik, som fastslår, at fangstniveauer og fiskebestandes reproduktion skal være bæredygtig.	Hensyn til fiskeriforhold varetages i klaptilladelser gennem en vurdering af påvirkningen af fiskeriinteresserne i lokalområdet. Dette sker gennem høring af Fiskeristyrelsen. I den aktuelle sag har Fiskeristyrelsen og Miljøstyrelsen undersøgt forholdene vedrørende omplantningsbanker i Sallingsund. Der henvises til vurderinger i afsnit 3.10. Miljøstyrelsen vurderer i afsnit 3.10, at den pågældende klapning ikke medfører en væsentlig påvirkning af fiskeriet.
5 Eutrofiering	Havstrategiens miljømål for eutro-fiering er bl.a., at dansk andel af tilførsler af kvælstof og fosfor for Østersøen skal følge de maksimalt acceptable tilførsler, som er blevet fastsat i HELCOM (de såkaldte HELCOM-lofter). Dette sikrer, at der på sigt kan opnås god miljøtilstand for eutrofiering. For Nordsøen er der endnu ikke fastsat tærskelværdier for næringsstoffer.	Eutrofieringseffekter af klapningen behandles i afsnit 3.5 Vurderingen af påvirkninger i henhold til vandområdeplaner under afsnittet om kvalitetselementet klorofyl og afsnit 3.7 om kumulerede effekter. Miljøstyrelsen har vurderet, at klapningen ikke vil have en effekt på iltforholdene i området.
6 Havbundens integritet	Havstrategiens miljømål for havbundens integritet omhandler bl.a. beskyttelse af Øresund og supplerende beskyttede områder samt opbygning af viden og bidrag til fastsættelse af tærskelværdier for tab og forstyrrelse.	Klapning anses som værende en fysisk forstyrrelse. Den forstyrrelse af havbunden, som den ansøgte klapning medfører, vil være afgrænset til klappladsen og oprensningsområderne. Da forstyrrelsen er lokal og midlertidig, vurderes den ikke at være af betydning for at målet om god miljøtilstand opnås.
8 Forurenende stoffer	Havstrategiens miljømål for forurenende stoffer skal bl.a. sikre, at de grænseværdier, der er fastsat, overholdes.	Kravene til god kemisk tilstand er vurderet i afsnit 3.5 om vandområdeplaner, afsnit 2. Kemisk tilstand. Miljøstyrelsen vurderer, at klapningen ikke vil ændre på vandområdet kemiske tilstand.
9 Forurenende stoffer i fisk og skaldyr	Havstrategiens miljømål for forurenende stoffer i fisk og skaldyr til konsum handler bl.a. om, at udledningen af forurenende stoffer ikke må lede til overskridelser af gældende grænseværdier.	Områdets kemiske tilstand indikerer ikke, at fisk og skaldyr vil blive påvirket af miljøfarlige stoffer. Kravene til god kemisk tilstand er vurderet i afsnit 3.5 om vandområdeplaner.

Samlet vurdering i forhold til havstrategi

Miljøstyrelsen vurderer, at klappingen ikke vil medføre påvirkninger, som vil være uforenelige med opnåelse af havstrategiens miljømål.

3.7 Vurdering af klapplassen og kumulerede effekter

Klapplassen K_156_19 ligger på en skråning med en vanddybde på 6-10 m.

Søfartsstyrelsen har i høringssvaret påpeget, at vanddybden på klapplassen ikke må blive mindre end seks meter som følge af klapping.

Klapplassen benyttes også til klapping af oprensings- og uddybningsmaterialer i henhold til de tilladelser, der fremgår af tabel 5.

Tabel 5 Gældende tilladelser til klapplass K_156_19

Tilladelse	Udløbsdato	Samlet m ³
Glyngøre Havn	11-10-2023	8.000
Oddesund Havn	19-10-2023	2.200
Nykøbing Mors Lystbådehavn	12-09-2024	3.300
Jegindø	06-11-2025	2.000
Nykøbing Mors indsejling	11-01-2027	4.000
Thissinghuse Havn	26-05-2027	5.000

Klapplassen dækker et areal på 71.786 m². Den samlede mængde, der er givet tilladelse til at klippe på den konkrete klapplass, inkl. denne klaptilladelse, er 28.000 m³. Hvis den samlede tilladte mængde på klapplass K_156_19 blev klappet samtidigt, ville det teoretisk resultere i en dybdeforringelse på 39 cm på klapplassen, hvis det hele blev klappet på en gang. Da sedimentvandringen langs bunden, i det område hvor klapplassen ligger, er meget stor, vil dette dog aldrig ske i praksis. Desuden håndteres behovet for oprensning oftest løbende i kampanjer hen over de 5 år, hvor tilladelserne gælder. Det er strøm og bølger, der har flyttet sand og andet havbundsmateriale ind i havnene og ned i sejlrenderne og de samme naturkræfter virker også ude på klapplassen. De klappede havbundsmaterialer vil med tiden genindgå i den naturlige sedimentvanding i området, og således ikke forblive på klapplassen.

Klapplassen blev opmålt i forbindelse med ansøgningen om denne tilladelse. Der synes ikke at være spor af tidligere klappinger på klapplassen, selvom den har været benyttet til klappinger siden 2015.

Det bekræfter, at en del af det sediment, der klappes på klapplassen, fordeles og fortyndes ud i området. Miljøstyrelsen vurderer, at der ikke vil forekomme væsentlige kumulative effekter af klappingerne fra tilladelserne, da området er præget af dynamiske strømforhold som flytter på sedimentet, og at sedimentspredning i forbindelse med klappingen derved hurtigt fortyndes.

Der er ingen nærliggende klapplasser og heller ingen pladser, der anvendes til bypass i nærområdet. Idet afstanden er >15 km til disse andre pladser, vurderer Miljøstyrelsen, at dette ikke vil medføre en kumulativ påvirkning.

Da der i en årrække ikke er målt iltsvind på målestationen ved Sallingsund, selvom der løbende er blevet klappet på flere tilladelser på klapplassen, vurderer Miljøstyrelsen, at klapping i henhold til denne tilladelse ikke vil medføre iltsvind i kumulation med andre tilladelser til klapping.

3.8 Vurdering i forhold til Natura 2000-områder

En klaptilladelse er omfattet af kravet om vurdering af påvirkning af Natura 2000-områder efter § 6 i bekendtgørelse nr. 1595 af 06/12/2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen)¹¹.

Vurderingen af nærmeste Natura 2000-område foretages på baggrund af relevante GIS-kort¹² og Natura 2000-Basisanalyse 2022-27¹³.

Nærmeste Natura 2000-områder

Natura 2000-område 221, der er nærmeste beskyttede område for klapplassen, ligger mere end 11 km nord for klapplassen. På grund af den store afstand til området vil klapmaterialet ikke umiddelbart spredes ind i det beskyttede område i en grad, der vurderes at få væsentlig betydning for habitattyper eller arter i området. Klappingen giver derfor ikke anledning til mulige påvirkninger af de beskyttede naturtyper.

Sillerslev Havn ligger ca. otte km øst for Natura 2000-område nr. 28, "Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø", som er det beskyttede område, der ligger nærmest optagningsområdet. Området omfatter habitatområde H28 af samme navn. De marine naturtyper er sandbanke (1110), bugt (1160) og lagune (1150) og de marine habitatarter er Stavsild (1103), Odder (1355), Gråsæl (1364) og spættet sæl (1365).

I forbindelse med optagningen vil havnens moler danne læ for spredningen af størstedelen af spildet. Desuden vil spredning af sedimentet over så store afstande medføre en så stor fortynding, at det er helt usandsynligt at spild i forbindelse med optagning vil kunne påvirke de beskyttede områder.

Fuglebeskyttelsesområde

Bestanden af fugle kan påvirkes af klappaktiviteter, hvis arbejdet bevirker, at en væsentlig del af deres fødegrundlag reduceres. Desuden kan ynglefugle forstyrres af støj fra klappaktiviteter, der foretages tæt på deres ynglepladser. Både trækfugle og ynglefugle kan blive forstyrrede i perioder, hvor de raster på vandet, for eksempel i perioder, hvor de er i fjerfældning, og derfor har svært ved at lette fra vandet.

¹¹ <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2018/1595>

¹² <https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=natura2000planer3basis2020>

¹³ Miljøstyrelsen, 2020, Natura 2000-basisanalyse 2022-2027, Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø: <https://mst.dk/media/194141/n28-basisanalyse-2022-27-agger-tange-mm.pdf>

Natura 2000-område nr. 28 omfatter også det nærmeste fuglebeskyttelsesområde til optagningsområdet, F27, Glomstrup vig, Agerø, Munkholm og Katholm Odde, Lindholm og Rotholme. Der er 5,2 km mellem Sillerslev Havn og F27

Fuglebeskyttelsesområde F27 er et kerneområde for en lang række fugle, bl.a. væsentlige forekomster af trækfuglene lysbuget knortegås. Udpegningsgrundlaget for området fremgår af tabel 6.

Tabel 6 Udpegningsgrundlag F27. (T) = trækfugl, (Y) = ynglefugl.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 27		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Kortnæbbet gås (T)
	Lysbuget knortegås (T)	Hvinand (T)
	Toppet skallesluger (T)	Klyde (Y)
	Hjejle (T)	Havterne (Y)

På grund af den store afstand til området vil suspenderet sediment i forbindelse med optagningen ikke umiddelbart spredes ind i det beskyttede område. Samtidig vurderer Miljøstyrelsen også, at afstanden til området er så stor, at fuglene i tilknytning til fuglebeskyttelsesområdet ikke vil blive forstyrret af optagningsaktiviteterne, mens disse står på.

Nærmeste fuglebeskyttelsesområde til klapplassen er beliggende i en afstand på over 11 km i fugleflugt. På baggrund af den store afstand vurderer Miljøstyrelsen, at klappning på klapplassen ikke vil påvirke fuglebeskyttelsesområdernes integritet væsentligt.

Klappningen giver derfor ikke anledning til mulige påvirkninger af fuglebeskyttelsesområdernes integritet, og derved ikke en påvirkning af arterne på udpegningsgrundlaget.

Samlet vurdering af de mulige påvirkninger på Natura 2000-områder

Miljøstyrelsens vurderer, at optagning og klappningen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på de relevante Natura 2000-områders habitattyper og habitatarter eller de fugle, der udgør udpegningsgrundlaget for nærmeste fuglebeskyttelsesområde.

3.9 Vurdering i forhold til bilag IV-arter

Miljøstyrelsen vurderer, at marsvin og odder er de eneste bilag IV-arter, som potentielt anvender området. Der skal foretages en vurdering af, om opgravningen og klappningen kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i dyrenes naturlige udbredelsesområde, jf. habitatbekendtgørelsens § 10.

Odder

Som nævnt i afsnit 3.8 er bilag IV-arten Odder på udpegningsgrundlaget i det nærmeste Natura 2000-område (nr. 28). I Natura 2000-området er der observeret odder på flere lokaliteter i overvågningen fra 2017. Det kan derfor forventes, at odderen anvender arealer i nærområdet. Odderen foretrækker især uforstyrrede vandløb, søer, moser og fjordområder, med gode skjulesteder i form af tæt vegetation.

Miljøstyrelsen vurderer, at arten ikke bliver væsentligt forstyrret eller påvirket af optagningen. Dette skyldes, at optagningen kun foretages på havnearealer og i sejlrenden til Sillerslev Havn, som ikke vurderes at udgøre eller påvirke odderens yngle-, fouragerings- eller rasteområder.

Marsvin

Der er tre bestande af marsvin i dansk farvand, hhv. Nordsøpopulation, Bælthavspopulation og Østersøpopulation¹⁴. Limfjorden omfatter ikke nogen af de tre bestandområder, men der registreres nogle få marsvineobservationer i Limfjorden, hovedsageligt ved Nissum Bredning (marsvin fra Nordsøen) og Langerak (marsvin fra Bælthavet). De sporadiske observationer i indre Limfjord tyder på, at området ikke kan betragtes som væsentligt marsvinehabitat.

Støjgener i forbindelse med optagning af sediment og klappning er ikke så kraftige, at de påvirker hørelsen hos fisk og pattedyr. Det samme gør sig gældende for optagningsaktiviteterne i havnen. Derfor vil støj i forbindelse med klappaktiviteter kun medføre kortvarige forstyrrelser for dyrene¹⁵.

Miljøstyrelsen vurderer derfor, at oprensning og klappning i henhold til denne tilladelse ikke vil have en væsentlig negativ betydning for bilag IV-arter.

3.10 Vurdering af øvrige interesser

3.10.1 Omplantningsbanker i Sallingsund

På baggrund af høringssvar fra Fiskeristyrelsen, jf. afsnit 2.2, har Miljøstyrelsen vurderet påvirkningen på en omplantningsbanke i Sallingsund. Denne vurdering har omfattet nærværende afgørelse, samt en øvrig ansøgning fra Morsø Kommune om tilladelse til klappning af havbundssediment fra Thissinghuse Havn (j.nr. 2020-71775).

Fiskeristyrelsen har i 2021 meddelt tilladelse til omplantning af muslinger på et areal beliggende ca. 400 m fra klapppladsen. Derfor skal påvirkningen på omplantningsbanken ved klappningen vurderes, og Miljøstyrelsen har i den forbindelse været i kontakt med Fiskeristyrelsen for at afklare forholdene omkring omplantningsbanken og tilladelsen til omplantning.

Morsø Kommune blev partshørt om høringssvaret fra Fiskeristyrelsen, herunder bemærkningerne fra DFPO. Ansøger blev herudover hørt om mulighederne for alene at klappe ved nordgående strøm eller alene anvende den nordlige del af klapppladsen, for at skabe større afstand til klapppladsen. Dette som led i at afdække mulige metoder til afbødning af eventuelle påvirkninger på omplantningsbankerne.

Morsø Kommune henviste til, at det er en eksisterende klappplads, der har været i brug i mange år. Kommunen er af den holdning, at frygten for forurening af

¹⁴ Aarhus Universitet, DCE, videnskabelig rapport nr. 284 (2018):

<https://mst.dk/media/183331/sr284-marsvin-udbredelse-2018.pdf>

¹⁵ Menneskeskabte påvirkninger af havet- andre presfaktorer end kvælstof og klimaforandringer. DTU Aqua-rapport nr. 336-2018

omplantningsbanken som udgangspunkt er grundløs, idet der endnu ikke har vist sig problemer. Kommunen oplyste endvidere, at forslaget om kun at klappe ved nordgående strøm ikke er praktisk muligt, da oprensningerne planlægges mange uger forud af rederiet. Så hvis strømretningen ikke er rigtig, når rederiet ankommer til havnen, vil det blot efterlade en stor regning til kommunen, mens klapfartøjet blot må sejle videre til den næste opgave.

Morsø Kommune bemærkede derfor, at såfremt der skal tages hensyn til bekymringen med klappingen i nærhed af omplantningsbanken, må det være klapping i den nordlige del af klappladsen.

Miljøstyrelsen har endvidere redegjort for følgende forhold over for Fiskeristyrelsen:

- Det er en eksisterende klapplads, hvor der i en længere årrække jævnligt har forekommet klapping, og hvor der i forvejen er en række gældende klaptilladelse (se tabel 5, afsnit 3.7).
- Strømforholdene i området er nord-syd gående. Idet omplantningsbanken er beliggende sydøst for klappladsen, vil denne kun forventes at kunne blive påvirket i et mindre omfang.
- Desuden har Miljøstyrelsen fremhævet, at tilladelsen til omplantningsbanen kun har givet tilladelse til udlægning af muslinger i området i en enkelt periode.

Fiskeristyrelsen har undersøgt forholdene vedrørende omplantningsbanken hos Foreningen for Muslingeerhvervet (FME), som kan oplyse at muslinger, som udlægges på omplantningsbanken har mellem et og halvandet års opvæksttid, hvorefter muslingerne opfiskes. Den pågældende omplantningsbanke har ikke været benyttet før 2021, men der er forventninger om, at FME også ønsker at benytte omplantningsbanken i Sallingsund i de kommende år. Derudover fremgår det, at FME er generelt bekymret for forurenings indholdet i det materiale som klappes.

På baggrund af ovenstående informationer samt dialog mellem Miljøstyrelsen og Fiskeristyrelsen, har Fiskeristyrelsen vurderet følgende:

Strømforholdene det pågældende sted i Sallingsund er udelukkende nord- eller sydgående og bevæger sig ikke i øst-vestlig retning, hvorfor omplantningsbanken ikke, eller kun i meget ringe omfang, vil blive påvirket af sedimentfaner fra klappingerne på den ansøgte klapplads, uanset om der klappes ved nord- eller sydgående strøm.

Endvidere benyttes klappladsen til klappinger fra bl.a. Glyngøre og Jegindø havne, hvor der ikke er vilkår om klapping i bestemt strømretning, eller del af klappladsen.

Da de ansøgte klapmængder er begrænsede i forhold til de allerede givne klaptilladelse, vurderer Fiskeristyrelsen, at de ansøgte klaptilladelse for Tissinghuse- og Sillerslev havne, vil kunne gives på samme vilkår som de allerede gældende tilladelse for pladesen, hvor der ikke er stillet vilkår om klapping i bestemt strømretning, eller til en del af klappladsen.

Miljøstyrelsen har på baggrund af ovenstående vurderet, at det ikke er nødvendigt at begrænse klappingen fra Sillerslev Havn. Miljøstyrelsen stiller derfor ikke vilkår

for at beskytte omplantningsbankerne, da det vurderes, at klappingen ikke vil være en væsentlig merbelastning end de allerede igangværende tilladelser i området. Miljøstyrelsen lægger endvidere strømforholdene i området til grund for, at der ikke forventes en påvirkning på omplantningsbanken. Derudover bemærker Miljøstyrelsen også, at tilladelsen til omplantning af muslinger i området kun omfatter udlægning af muslinger i sommeren 2021, hvorefter disse vil opfiskes inden for 1-1,5 år efter udlægningen. Derved vil muslingerne kun være til stede i området i en kortere periode af tilladelsens gyldighed, hvorved kun en mindre mængde af den samlede mængde sediment, der tillades klappet, kan forventes at blive klappet i denne periode.

Denne vurdering dækker både klapping fra Thissingehuse Havn samt fra Sillerslev Havn.

I Limfjorden er der i øvrigt en række tilladelser til muslingebrug. Der er ca. 3,5 km til nærmeste område fra klapplassen. Grundet den store afstand mellem klappingen og muslingebruget vurderer Miljøstyrelsen, at der ikke vil være en påvirkning på muslingebrugende fra klappingen.

3.10.2 Øvrige interesser og forhold

Miljøstyrelsen bemærker høringssvar fra Søfartsstyrelsen angående minimumsdybden på klapplassen. Der stilles derfor vilkår om en minimumsdybde på seks meter på klapplassen, jf. vilkår D.

Derudover henviser Miljøstyrelsen tilladelsesindehaver til høringssvar fra Søfartsstyrelsen angående *BEK nr. 1351 af 29/11/2013 om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejder og andre aktiviteter mv. i danske farvande*, samt Vurderingsskema for vurdering af sejladsikkerheden ved arbejder til søs.

Miljøstyrelsen ønsker at gøre tilladelsesindehaver opmærksom på, at skulle der under arbejdet findes spor af fortidsminder, herunder vrag, skal museet kontaktes ifølge Museumsloven §29h¹⁶, og arbejdet skal standes.

Miljøstyrelsen vurderer derudover, at aktiviteterne i henhold til denne tilladelse kan gennemføres, uden at øvrige interesser påvirkes væsentligt.

3.11 Konklusion

Den samlede vurdering er, at en tilladelse til at klappe materiale fra det på bilag 1 indtegnede område i Sillerslev Havn og –sejlrende, på den ansøgte klapplass og på de angivne vilkår, vil være acceptabel i henhold til den gældende lovgivning og vejledning herom.

4 Offentliggørelse og Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af

- Ansøgeren
- Enhver, der må antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald
- Kommunalbestyrelsen

¹⁶ Lovbekendtgørelse nr. 358 af 08/04/2014

- Sundhedsstyrelsen
- Forbrugerrådet
- Danmarks Fiskeriforening
- Danske Råstoffer
- Danmarks Rederiforening
- Bilfærgernes Rederiforening
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
- Danske Havne
- Foreningen af Lystbådehavne i Danmark (FLID)
- Lokale foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål, og som har ønsket underretning om afgørelsen
- Lokale foreninger og organisationer, der efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, og som har ønsket underretning om afgørelsen, når afgørelsen berører sådanne interesser
- Landsdækkende foreninger og organisationer, der efter deres vedtægter har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål
- Landsdækkende foreninger og organisationer, der efter deres vedtægter har til formål at varetage væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser

Klage skal ske via Klageportalen for Nævnene i Nævnenes Hus via følgende hjemmeside <https://naevneneshus.dk>. Klagen sendes gennem Klageportalen til Miljøstyrelsen, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når man klager, skal der betales et gebyr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det.

Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videregiver herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Såfremt der er indgivet klage, må tilladelsen først udnyttes, når klagenævnet har truffet afgørelse i sagen, medmindre klagenævnet bestemmer andet.

5 Andre oplysninger

Hvis arbejdet ønskes varslet i Efterretninger for Søfarende, skal Søfartsstyrelsen underrettes herom mindst tre uger forinden. Søfartsstyrelsen skal underrettes skriftligt eller via mail: sfs@dma.dk. Samtidig underrettes om arbejdsmetode, anvendt materiel, herunder om der udlægges varp, og om det forventede påbegyndelsestidspunkt samt om arbejdets forventede varighed. Hvis arbejdet stoppes i mere end to måneder, skal Søfartsstyrelsen underrettes på ny.

Klapning uden tilladelse og tilsidesættelse af vilkår for denne tilladelse, herunder pligten til indberetning, kan straffes i henhold til § 59 i lov om beskyttelse af havmiljøet.

Miljøstyrelsens tilladelse til klapning fritager ikke ansøger fra at sikre sig, at alle øvrige tilladelser på den konkrete lokalitet er indhentet.

6 Følgende har modtaget kopi af tilladelsen

Skive Kommune **sk@skivekommune.dk**

Limfjordssammenslutningen **lundgrynderup@stofanet.dk**

Søfartsstyrelsen **sifa@dma.dk**

Fiskeristyrelsen **mail@fiskeristyrelsen.dk**

Slots- og Kulturstyrelsen **ark@moesgaardmuseum.dk**

Styrelsen for patientsikkerhed **stps@stps.dk**

Forbrugerrådet **fbr@fbr.dk**

Danmarks Fiskeriforening **mail@dkfisk.dk**

Danske Råstoffer **lmv@di.dk**

Danmarks Rederiforening **info@shipowners.dk**

Bilfærgernes Rederiforening **info@shipowners.dk**

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd **ae@ae.dk**

Danske Havne **danskehavne@danskehavne.dk**

Foreningen af Lystbådehavne i Danmark (FLID) **Info@flidhavne.dk**

Danmarks Naturfredningsforening **dn@dn.dk**

Danmarks Sportsfiskerforbund **post@sportsfiskerforbundet.dk**

Greenpeace **hoering.dk@greenpeace.org**

Dansk Ornitologisk Forening **natur@dof.dk**

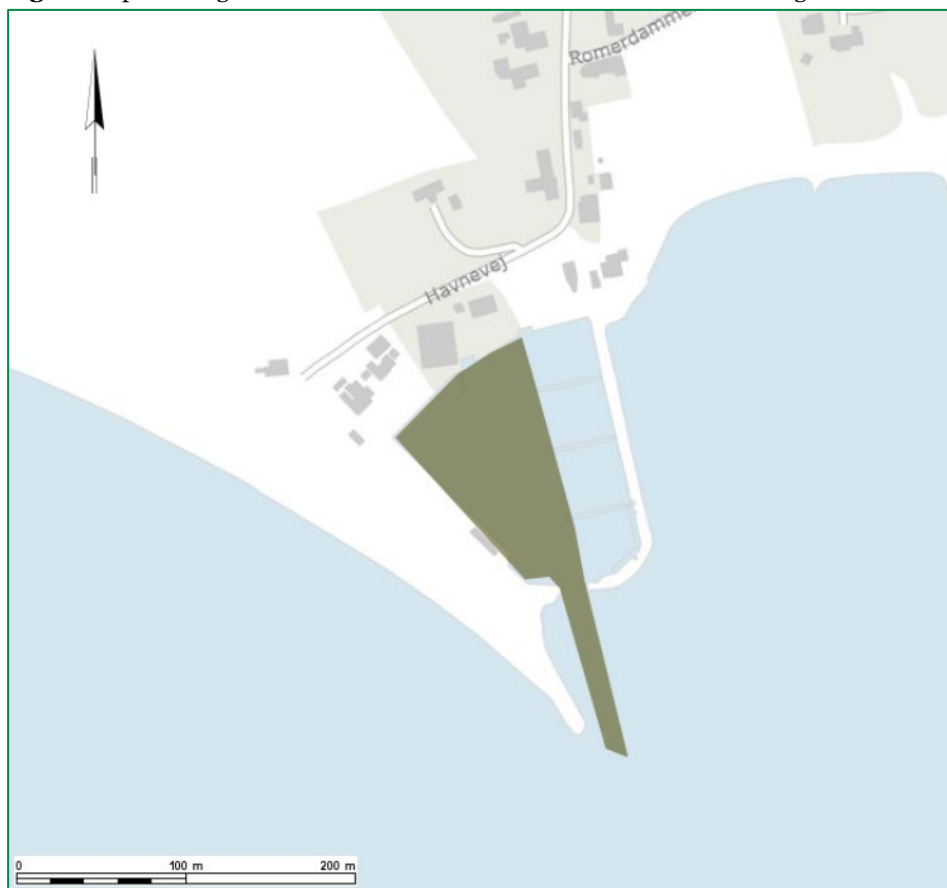
Friluftsrådet **fr@friluftsradet.dk**

Dansk Sejlunion **ds@sailing.dk**

BILAG 1 Oprensningsområdets placering

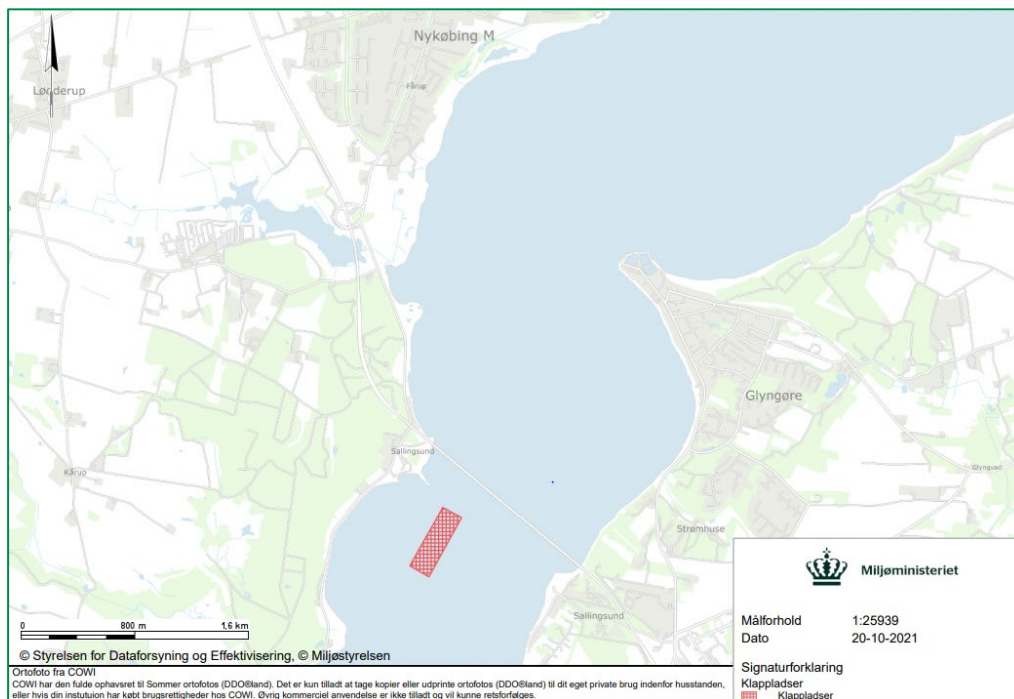
Det tilladte oprensningsområde i Sillerslev Havn og indsejling er markeret med grøn på figur 1.

Figur 1. Oprensningsområde i Sillerslev Havn. Området er markeret med grøn.

BILAG 2 Klappladsens beliggenhed

Klapplad K_156_19 er beliggende i Sallingsund, sydsydvest for Sallingsundbroen (figur 1).

Figur 1: Klapplad K_156_19's beliggenhed. Klappladsen er markeret med rød skraveret.

Hjørnepositionerne for klappladsen er følgende:

56° 44,910' N 8° 50,528' Ø
56° 44,872' N 8° 50,658' Ø
56° 44,647' N 8° 50,433' Ø
56° 44,689' N 8° 50,302' Ø

(WGS-84) grader og decimalminutter.

BILAG 3 Vurdering af miljøfarlige stoffer i forbindelse med klapning af optaget havbundsmateriale

1. Prøvetagning

Ifølge klapvejledningen¹⁷ tages prøver af de øverste 25-50 cm af sedimentet på det sted, hvor der skal optages materiale. Grunden til, at der kun udtages prøver fra den øverste del af sedimentet, uanset at der eventuelt skal oprensnes op til en større dybde, er, at det mest forurenedede materiale normalt vil aflejres med det finkornede og lette materiale, som aflejres øverst. Derfor vil en prøvetagning fra den øverste del af sedimentet være fyldestgørende i forhold til at vurdere indholdet af miljøfarlige stoffer.

Miljøstyrelsen har praksis for, at der skal tages prøver af de øverste 30 cm. Hermed opnås en ensartet prøvetagningsmetode for alle havne, hvilket øger sammenligneligheden imellem miljøtilstanden fra forskellige områder.

Analyseprogrammet fastsættes konkret i overensstemmelse med klapvejledningen.

2. Vurdering af det målte indhold af miljøfarlige stoffer.

I klapvejledningen er der fastsat to aktionsniveauer for de mest almindeligt forekomne miljøfarlige stoffer i klappmateriale. Nedre aktionsniveau antages at være på niveau med gennemsnitlige baggrundsniveau for de pågældende stoffer i de danske kystvande. Hvis klappmaterialet indeholder koncentrationer af miljøfarlige stoffer under eller på niveau med nedre aktionsniveau, kan der som udgangspunkt tillades genplaceret på havet. Er det over øvre aktionsniveau, kan materialet som udgangspunkt ikke tillades genplaceret på havet.

Hvis der konstateres koncentrationer af et eller flere miljøfarlige stoffer imellem øvre og nedre aktionsniveau, kan tilladelsen kun gives på baggrund af en konkret vurdering af aktivitetens (optagningens og klappingens) mulige miljøkonsekvenser.

Vurdering af sediment med koncentrationer mellem nedre og øvre aktionsniveau.

Ved en konkret vurdering af påvirkningerne fra sediment med koncentrationer mellem nedre og øvre aktionsniveau indgår følgende forhold:

- Graden af forurening, herunder særligt en sammenligning med det eksisterende baggrundsniveau i det vandområde, hvor klapppladsen ligger
- Mængden af sediment, der ønskes klappet, og over hvor lang tid
- Nærhed til følsomme områder
- Spredningsforhold ved optagningsstedet og klapppladsen

Generelt indgår det i vurderingen, om koncentrationerne ligger tæt på eller langt fra nedre aktionsniveau. Det er desuden relevant at sammenligne med baggrundsniveauet i det konkrete vandområde.

¹⁷ By- og Landskabsstyrelsens vejledning nr. 9702 af 20. oktober 2008 om dumpning af optaget havbundsmateriale - klapning.

Ved sammenligning med baggrundsdata er der behov for at korrigerer for indholdet af organisk materiale i sedimentet. Dette skyldes, at de miljøfarlige stoffer hovedsageligt binder sig til det organiske materiale, der er i havbunden. Derfor vil koncentrationen af miljøfarlige stoffer alt andet lige være større i sedimenter, der indeholder store mængder organisk materiale. Da organisk materiale sædvanligvis er lettere end den mineralske del af sedimentet, vil det organiske materiale lettere blive transporteret rundt i vandet som følge af strøm mv. Dette medfører, at havne kan fungere som sedimentfælder, hvori det organiske sediment i vandet vil bundfældes på grund af strømlæ.

I de havne, hvor der ophobes organisk materiale, vil koncentration af organisk materiale derfor være større end i det farvand, der omgiver havnen. Som følge heraf vil koncentrationen af miljøfarlige stoffer også være større, uden at dette nødvendigvis skyldes forureningskilder i havnen. For at få et retvisende billede af indholdet af miljøfarlige stoffer og vurdere, om dette er udtryk for, at havnesedimenterne er mere forurenede end sedimentet i det konkrete vandområde, er det derfor relevant at tage højde for indholdet af organisk materiale.

Det organiske materiale i sedimentet kan estimeres på følgende måde: En prøve af sedimentet vejes. Herefter tørres sedimentet så alt vandet fordamper fra prøven. Prøvens tørstofindhold angives i procent af prøvens totale vægt. Derefter opvarmes den tørrede prøve ved så høje temperaturer, at alt det organiske materiale fra prøven brændes af. Det kaldes, at man "udgløder" prøven. Ved at veje prøven igen og trække de to vægte fra hinanden får man et mål for prøvens glødetab, der angiver prøvens andel af organisk materiale. Det angives i procent af den tørre prøves vægt, dvs. glødetab (GT) i procent af tørstof angiver, hvor stor en procentdel organisk materiale der er i sedimentet.

Man kan således sammenligne de målte koncentrationer af miljøfarlige stoffer fra havnen med de koncentrationer, der findes i prøver fra det konkrete vandområde, der har et tilsvarende indhold af organisk materiale. På den måde kan det vurderes, om sedimentets indhold af miljøfarlige stoffer er en forurening, der stammer fra havnen, eller om der blot er tale om en ophobning af organisk materiale fra omgivelserne, som ikke vil give en nettotilførsel til vandområdet.

Hvis der efter korrektion i forhold til indhold af organisk materiale er en forhøjet koncentration af miljøfarlige stoffer i det sediment, der ønskes klappet, foretages en konkret vurdering af optagningens og klappingens forventede påvirkning af klapplassen og vandområdet. Dette sker på baggrund af mængden af sediment, der ønskes klappet, hvor store mængder, der ønskes klappet på en gang og over hvor lang tid, spredningsforhold på klapplassen samt nærhed til følsomme områder mv.

Hvis der ikke er en overkoncentration af miljøfarlige stoffer i forhold til baggrundsniveauet, sker der reelt ikke en tilførsel af miljøfarlige stoffer til havet, og klappingen vil som altovervejende hovedregel kunne tillades. Der kan dog være særlige tilfælde, hvor mængderne er så store, eller området er så følsomt, at der må foretages en yderligere konkret vurdering i forhold til en eventuel akut